

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: Š. R.
bytem X

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2022, č. j. X, ve věci vyřazení
z evidence uchazečů o zaměstnání

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2022, č. j. X, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky v Olomouci (dále jen „úřad práce“) ze dne 1. 3. 2022, č. j. X, kterým úřad práce vyřadil žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání (dále jen „evidence“) ode dne 9. 2. 2022 podle § 30 odst. 2 písm. f) a odst. 3 a § 31 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o zaměstnanosti“ nebo „ZoZ“). Důvodem vyřazení bylo maření součinnosti s úřadem práce, protože žalobce si omylem zapsal do kalendáře připomenutí schůzky 8. 3. 2022 místo 8. 2. 2022.
2. Žalobce v žalobě namítal, že si omylem uložil připomínku příští schůzky o měsíc později – na den 8. 3. 2022 namísto 8. 2. 2022 (schůzka se měla konat 9. 2. 2022; žalobce si připomínku ukládal vždy na předchozí den). Úřad práce zaslal 18. 2. 2022 žalobci oznámení o zahájení správního řízení. Téhož dne žalobce poslal úřadu práce

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

prostřednictvím datové schránky své vyjádření. Žalobce se v pondělí 21. 2. 2022 dostavil na úřad práce a omyl vysvětlil. Žalobce se 3. 3. 2022 telefonicky informoval na doporučenku práce, kterou mu úřad práce měl předat 8. 2. 2022, a absolvoval telefonické jednání se zaměstnavatelkou V. Ch., která žalobce odmítla ze zdravotních důvodů, protože zdravotní omezení žalobci neumožňuje zvedat objemné balíky s lékárenským zbožím. S jejím souhlasem o něm pořídil zvukový záznam. Podle žalobce nabídka práce, kterou mu úřad práce chtěl doporučit 9. 2. 2022, nebyla vhodná, jak uvádí úřad práce. Žalobce si vždy plnil povinnosti uchazeče o zaměstnání i nad rámec toho, co mu úřad práce ukládal. Za dva roky evidence žalobce dostal doporučenku k zaměstnavateli jen jednou 18. 11. 2021, a to datovou schránkou a nikoli na osobní schůzce, což je podle vedoucí oddělení zprostředkování zaměstnání paní I. M. podle zákona možné. Tato nabídka rovněž nebyla vhodná. Zaměstnavatel žalobce odmítl a žalobce zaslal potvrzenou doporučenku týž den zpět úřadu práce. Žalobce nedostal od 17. 3. 2020 od úřadu práce nabídku rekvalifikace ani žádnou účast v programu pro lepší uplatnění na trhu práce. Žalobci nabídla možnost účastnit se kurzu až organizace Člověk v tísni, o. p. s. Žalobce využil tuto možnost třikrát. Žalobce si hledá práci i bez účasti úřadu práce. O výsledcích si vede evidenci a informoval o tom i úřad práce, který má tyto záznamy ve spise. Vyřazení žalobce z evidence za těchto okolností je nepřiměřené, přepjatě formalistické a v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Ačkoli je žalobce právní laik, v internetovém vyhledávači snadno našel bohatou judikaturu NSS, která hovoří ve prospěch žalobce. Jde zejména o rozsudek NSS č. j. 1 Ads 52/2021-31, který se týká skutkově téměř identického případu. Žalovaný zamítl všechny námítky žalobce jako bezpředmětné. Přitom úřad práce mu několikrát termíny schůzek měnil. Žalobce se živil jako číšník téměř třicet let. Proto má sníženou pracovní schopnost o 30 %. Žalobce si našel v roce 2018 na dohodu práci řidiče letištní přepravy osob, ale z důvodu pandemie byly hranice uzavřeny, žalobce přišel 16. 3. 2020 o práci a 17. 3. 2020 požádal úřad práce o zprostředkování zaměstnání. Žalobce si našel nájem bytu a získal trvalé bydliště. Úřad práce žalobci přiznal od 4. 6. 2022 příspěvek na bydlení a od září 2022 doplatek na bydlení. Rozhodnutím o vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání žalobce přišel o příspěvek v hmotné nouzi a doplatek na bydlení a hrozí mu výpověď nájmu bytu a oddlužení, které mu povolil soud v roce 2022. Žalobce nemůže najít práci z důvodu špatného zdravotního stavu, proto je pro něj zařazení v evidenci tak důležité.

3. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** nad rámec napadeného rozhodnutí shrnul, že žalobce neosvědčil žádným důkazem, že místo řidiče u V. Ch. pro něj nebylo vhodné. Navíc místo řidiče, které úřad práce žalobci chtěl nabídnout 9. 2. 2022, bylo obsazeno. Žalobce zaměstnavatelce zavolał o 10 dní později, než měl. Bavil se s ní pak o místě řidiče, které mělo být k dispozici až v květnu, jak sám uvedl. Nelze přihlídnout ani k tomu, že úřad práce žalobci měnil termíny schůzek, ani k vlastním aktivitám žalobce při hledání práce. Navíc tyto aktivity se od uchazečů očekávají. Vždy je třeba posoudit konkrétní okolnosti případu. Jak uvádí judikatura NSS, hlavní činností úřadu práce je snaha zprostředkovat uchazeči vhodné zaměstnání. Uchazeč má nejen práva, ale i povinnosti, které úřad práce musí po uchazeči vymáhat. Dostavit se na schůzku s úřadem práce patří mezi základní povinnosti uchazeče o zaměstnání. Pokud není schopen ji splnit, nastupuje sankce v podobě vyřazení z evidence.
4. **Krajský soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené

rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).

5. Soud vyhověl žádosti žalobce a přezkoumal věc přednostně s ohledem na popsané okolnosti věci.
6. Soud zjistil z **rozhodnutí úřadu práce** ze dne 1. 3. 2022, že úřad práce neshledal vážný důvod pro to, že se žalobce nedostavil na úřad práce dne 9. 2. 2022 a nepřevzal doporučenku k zaměstnavateli V. Ch., která měla pro žalobce vhodnou práci řidiče. Žalobce měl věnovat záznamu schůzky patřičnou pozornost. Žalobce neprokázal vážný důvod ve smyslu § 5 písm. c) ZoZ. Námitky žalobce nelze zohlednit a úřad práce nemá možnost správního uvážení. Pochybení uchazeče může být i nedbalostní, úmysl se neposuzuje. Nelze zohlednit ani to, že jde o první pochybení. Žalobce byl náležitě poučen. Nelze přihlídnout ani k dosavadnímu plnění povinností.
7. Podle **napadeného rozhodnutí** žalobce mařil součinnost s úřadem práce, aniž by prokázal vážný důvod, který mohl jeho jednání ospravedlnit. Vážným důvodem není skutečnost, že si žalobce spletl termín. Úřad práce žalobce s termínem schůzky seznámil dne 15. 1. 2022, což žalobce potvrdil svým podpisem. Žalobce byl o povinnostech uchazeče a o následcích jejich nesplnění poučen a musel si jich být vědom. Žalobce měl věnovat dostatečnou pozornost zápisu termínu do mobilního kalendáře. Jednání žalobce jde k jeho tíži. Významné není jednání žalobce spočívající ve vysvětlení omylu, ani to, že dostal od úřadu práce jen jednu doporučenku do zaměstnání, do kterého nebyl přijat, protože místo bylo obsazeno. Úřad práce nebyl vůči žalobci nečinný, ale poskytl žalobci od 20. 5. 2020 do 15. 12. 2021 informace o 45 volných pracovních místech. Nelze zohlednit ani aktivní přístup žalobce ohledně nabídky místa ze dne 9. 2. 2022, ani odmítnutí zaměstnavatele kvůli zdravotnímu stavu. Rozhodná byla skutečnost, že se žalobce nedostavil na schůzku 9. 2. 2022 a neprokázal vážný důvod, který by jeho jednání omluvil. Relevantní není ani uznání chyby, ani perfektní plnění povinností v uplynulých dvou letech, ani to, že nešlo o úmyslné jednání; míra zavinění ani pohnutky se nezkoumají. Nebyl shledán žádný závažný důvod pro prominutí nesplnění povinnosti ve smyslu § 5 písm. c) ZoZ. Úřad práce zjistil skutkový stav dostatečně, postupoval v souladu se zákonem a nemohl dospět k odlišnému závěru. Správní orgány nejsou oprávněny zmírňovat tvrdost dopadu zákona, zákon žádné ustanovení o odstranění tvrdosti neobsahuje.
8. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Mezi účastníky řízení nebylo sporu o tom, že žalobce se 9. 2. 2022 nedostavil na úřad práce na schůzku, protože si omylem poznamenal v kalendáři datum schůzky o měsíc později.
10. Spornou otázkou v souzené věci bylo, jestli jsou v souladu se zákonem rozhodnutí úřadu práce a žalovaného v případě, že se žalobce na schůzku nedostavil z důvodu zřejmého omylu za popsanych okolností věci, tj. jestli závažné důsledky vyřazení žalobce z evidence jsou přiměřené porušení této povinnosti.
11. Podle § 30 odst. 2 písm. f) ZoZ „*uchazeče o zaměstnání krajská pobočka Úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce (§ 31).*“
12. Podle § 30 odst. 3 ZoZ „*vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání se provede dnem, kdy nastala některá ze skutečností uvedených v odstavcích 1 a 2. Rozhodnutí o vyřazení nelze vydat po uplynutí 3 let ode dne, kdy nastala skutečnost bránící vedení v evidenci uchazečů o*

zaměstnání podle odstavce 1 písm. a), nebo kdy uchazeč o zaměstnání nesplnil povinnost vyplývající z odstavce 1 písm. b).“

13. Podle § 31 písm. c) ZoZ „uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou Úřadu práce, jestliže se nedostaví na krajskou pobočku Úřadu práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)].“
14. Podle § 5 písm. c) bod 7 ZoZ se za **vážné důvody** považují mimo jiné „*důvody spočívající v jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele.*“
15. Správní soudy se výkladem citovaných ustanovení zabývaly opakovaně. Společné těmto případům je s ohledem na dalekosáhlé následky vyřazení z evidence, že úřad práce musí postupovat se zřetelem na zásadu proporcionality a poměřovat míru porušení povinnosti s tvrdostí sankce, kterou zákon s tímto porušením spojuje. Současně má úřad práce přihlídnout ke všem individuálním okolnostem případu, tzn. mimo jiné zohlednit důvody, pro něž uchazeč nesplnil svoji povinnost (srov. rozsudky NSS č. j. 4 Ads 124/2013-82, č. j. 7 Ads 268/2015-30, č. j. 3 Ads 349/2017-28, č. j. 1 Ads 52/2021-31).
16. Soud shledal jako nezákonný závěr žalovaného, že za dané situace úřadu práce nezbylo než žalobce z evidence vyřadit. Zákon o zaměstnanosti sice výslovně nedává správnímu orgánu prostor pro správní uvážení při vyřazení uchazeče z evidence při splnění zákonem stanovených podmínek, ale ukládá mu povinnost vyložit neurčitý právní pojem „vážný důvod“. Při tomto výkladu správní orgán zohlední konkrétní okolnosti případu. Zákonnost výkladu neurčitého právního pojmu – na rozdíl od správního uvážení – soudy ve správním soudnictví přezkoumávají (srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 200/2014-27, bod 29).
17. Soud uvážil, že vážný osobní důvod hodný zvláštního zřetele představuje zřejmý omyl žalobce, který spočíval v nedopatření při záznamu data schůzky v mobilním kalendáři. Toto jednání žalobce označil za nechtěné, neúmyslné, z důvodu překliknutí, z nepozornosti. Podle soudu je třeba přihlídnout ke všem specifickým okolnostem věci, jak jsou popsány shora, včetně osobních poměrů žalobce. Omyl žalobce nelze prokázat, ani vyvrátit a je třeba jej posoudit v daném případě v pochybnostech ve prospěch žalobce (*in dubio pro mitius*).
18. Je nepochybné, že uchazeč o zaměstnání si musí plnit své povinnosti. Vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání má však pro uchazeče velmi závažné právní důsledky, nejen v oblasti naplnění jeho ústavního práva na práci (čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod) tím, že je mu odepřena pomoc při zajištění zaměstnání a eventuálně i hmotné zabezpečení v podobě podpory v nezaměstnanosti, ale i v důchodovém a zdravotním pojištění. Úmyslem zákonodárce při stanovení možnosti vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání bezesporu nebylo „trestat“ uchazeče za každé bagatelní pochybení, ale zajistit, aby výhod spojených s vedením v seznamu uchazečů o zaměstnání nemohly požívat osoby, které své postavení zneužívají a znemožňují úřadu práce vykonávat jeho činnost. Tomu jednání žalobce podle správního spisu neodpovídá, jak ostatně žalovaný ani nenamítá.
19. Uvážit o všech okolnostech věci správním orgánům ukládá § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, podle kterého „*správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*“

20. Úřad práce ani žalovaný v souladu se zásadou proporcionality nepoměřovaly okolnosti porušení povinnosti žalobce a důsledky jejího vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Ani jeden ze jmenovaných správních orgánů se zásadou proporcionality nezabývaly vůbec a odkázaly stroze na znění zákona o zaměstnanosti s tím, že samotný zákon zmírnění tvrdosti neumožňuje a k zásadě proporcionality vůbec nepřihlédly. Přitom právní princip proporcionality má původ v samotném principu právního státu, který vyplývá z Ústavy ČR (srov. WAGNEROVÁ, E. *Listina základních práv a svobod. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. 931 s. Úvod, body 89 – 94).
21. Správní orgány se nezabývaly třístupňovým testem proporcionality, tj. vhodností (účelností, účinky právní úpravy a rozhodnutí), potřebností vyřazení žalobce z evidence v daném případě a přiměřeností v užším slova smyslu, čili spravedlivou únosností vyřazení. Správní orgány nepřistoupily k porovnání důsledků vyřazení z evidence a závažností porušení povinnosti ze strany žalobce.
22. Správní orgány v dalším řízení přihlédnou ke všem okolnostem věci, k zásadě proporcionality a vyloží neurčitý právní pojem „vážný důvod“ podle § 5 písm. c) ZoZ.
23. Z výše uvedených důvodů soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení ve smyslu § 78 odst. 1 a 4 s. ř. s. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
24. Žalovaný, který neměl v řízení úspěch, nemá ze zákona právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Žalobce měl naopak ve věci plný úspěch, avšak žádné náklady řízení nežádal a soud je ze spisu nezjistil (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Proto žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 31. října 2022

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně